

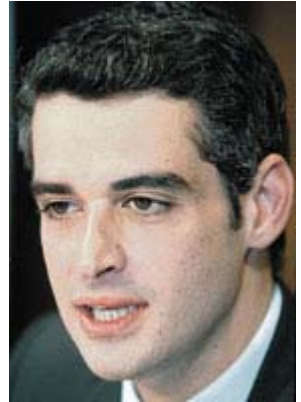
Πέντε οφέλη απ' τα ιδιωτικά ΑΕΙ

Του ΑΡΗ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Το ζήτημα της ίδρυσης μη κρατικών και μη κερδοσκοπικών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων εμπίπτει στο ευρύτερο ζήτημα των διαρθρωτικών αλλαγών για την παιδεία και είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με το κεντρικό ερώτημα στο οποίο όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς αλλά και το κοινωνικό σύνολο οφείλει να απαντήσει: τι είδους παιδεία θέλουμε.

******Η ευτυχής συγκυρία συναίνεσης για την ίδρυση τέτοιων πανεπιστημίων και στη χώρα μας, καθιστά την αυτονόητη αυτή ανάγκη μια διεκπεραιωτικού τύπου διαδικασία στην επόμενη συνταγματική αναθεώρηση.

Μιλώ για αυτονόητη ανάγκη, γιατί δεν μπορώ να δεχτώ ως σύγχρονος άνθρωπος το 2006 ότι θεωρείται κατάκτηση στη σημερινή εποχή να αναγνωρίζουμε ότι αυτή η πρόταση είναι προς το συμφέρον του εκπαιδευτικού μας περιβάλλοντος αλλά και προς όφελος της αναζωογόνησης της ελληνικής οικονομίας. Υπό αυτή την έννοια, με την αναθεώρηση του Συντάγματος απλά προσαρμοζόμαστε στην επιτυχημένη διεθνή πρακτική.

Εφόσον, λοιπόν, έστω και με αργοπορία, εξασφαλίσουμε τη συναίνεση για να προχωρήσουμε σε αυτή τη ρύθμιση, οφείλουμε να εξασφαλίσουμε άμεσα τους όρους και τις προϋποθέσεις ώστε να λειτουργήσουν με τρόπο που θα εγγυώνται την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών παιδείας αλλά και θα συμβάλλουν στην εμπέδωση του ανταγωνισμού, με απώτερο σκοπό την άνοδο του πήχης και για τα κρατικά εκπαιδευτικά ιδρύματα.

******Ετσι η ίδρυση μη κρατικών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα πανεπιστημίων θα έχει άμεσα και απτά αποτελέσματα στη βελτίωση της παιδείας με τους εξής τρόπους:

* Πρώτον, η απορρόφηση μέρους του φοιτητικού πληθυσμού από τα πανεπιστήμια αυτά θα οδηγήσει στην αποσυμφόρηση των κρατικών πανεπιστημίων, με ευεργετικά αποτελέσματα στην αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

* Δεύτερον, θα εξοικονομηθούν πόροι ώστε να βελτιωθεί το κόστος ανά φοιτητή (για τη δημόσια Εκπαίδευση), που στη χώρα μας είναι περίπου οι μισοί σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

* Τρίτον, θα μειωθεί δραστικά η αιμορραγία κεφαλαίων και νέων ανθρώπων που φοιτούν στο εξωτερικό. Ετσι, και χρήματα εξοικονομούνται αλλά και δεν έχουμε διαρροή σε υψηλού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό, ενώ ταυτόχρονα η ίδρυση μη κρατικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων θα αποτελέσει πόλο προσέλκυσης για φοιτητές από γειτονικές χώρες και άρα εισροή συναλλάγματος και δυνατότητα εξαγωγής της ελληνικής παιδείας και του ελληνικού πολιτισμού.

* Τέταρτον, θα μπορούμε να εγγυηθούμε την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για τα ασθενέστερα οικονομικά στρώματα.

Τα διδάκτρα που προβλέπονται από τα μη κρατικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα θα μπορούσαν κάλλιστα να καλυφθούν από τα «κουπόνια παιδείας». Επαναφέρω, λοιπόν, την πρόταση που είχε από δεκαετίες διατυπώσει ο βραβευμένος με Νόμπελ Οικονομίας Milton Friedman.

Η σκέψη του ήταν απλή: Αφού το κράτος πρέπει να επιδοτήσει την εκπαίδευση των χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων, τότε πρέπει να χρηματοδοτεί τους σπουδαστές και όχι τα σχολεία. Ετσι, οι φοιτητές θα μπορούν να παίρνουν ένα κουπόνι εκπαίδευσης που αντιστοιχεί σε χρηματικό ποσό αντίστοιχο με τα έξοδα που θα έκανε η πολιτεία για ένα ακαδημαϊκό έτος. Αυτό το καταθέτουν στη σχολή της επιλογής τους και η σχολή με τη σειρά της εισπράττει από το κράτος το ποσόν που αντιστοιχεί. Με αυτόν τον τρόπο, τα ΑΕΙ θα προσπαθούν προσφέροντας καλύτερες εκπαιδευτικές υπηρεσίες να προσελκύσουν περισσότερους σπουδαστές.

* Πέμπτον, θα πρέπει άμεσα να συνδέσουμε τα προγράμματα σπουδών με την αγορά εργασίας, ώστε να ενισχυθεί η απασχολησιμότητα και έτσι να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη απορρόφηση των πτυχιούχων από την αγορά εργασίας.

Θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι μια τέτοια σύνδεση με την αγορά εργασίας δεν λειτουργεί απαξιωτικά για το πανεπιστήμιο. Αντίθετα, προσανατολίζει και εκσυγχρονίζει τον κύκλο και τα προγράμματα σπουδών στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της παγκοσμιοποιημένης αγοράς, εφοδιάζοντας την κοινωνία με χρήσιμους ικανούς νέους στους οποίους εξασφαλίζει καλύτερες πιθανότητες εύρεσης εργασίας στο οικείο αντικείμενο σπουδών.

****Το ζητούμενο, συνεπώς, είναι να δημιουργήσουμε πανεπιστήμια τα οποία να είναι σε θέση να λειτουργούν ανταγωνιστικά και να απαντούν στις σημερινές αλλά και τις μελλοντικές ανάγκες της κοινωνίας και της ελεύθερης αγοράς. Και ας δούμε και λίγο πιο μπροστά. Δεν πρέπει να λησμονούμε τις εξελίξεις που κυοφορούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο.**

Η διακήρυξη της Μπολόνια αποβλέπει στη δημιουργία ενός ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης με καθιέρωση δύο κύκλων σπουδών (ενός προπτυχιακού, τριετούς τουλάχιστον διάρκειας, και ενός μεταπτυχιακού) που θα καταλήγουν σε συμβατά και συγκρίσιμα μεταξύ τους πτυχία με σκοπό να ενθαρρύνουν τη φοιτητική κινητικότητα μεταξύ ευρωπαϊκών πανεπιστημίων.

****Διαμορφώνεται, συνεπώς, ένα νέο τοπίο παιδείας, μέσα στο οποίο θα πρέπει να έχουμε φροντίσει να διατυπώσουμε ευκρινώς τη δική μας πρόταση. Και αυτή θα πρέπει να αποτελείται από κρατικά και μη κρατικά μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα πανεπιστημιακά ιδρύματα τα οποία θα υπόκεινται σε έλεγχο και αξιολόγηση με αυστηρά ποιοτικά κριτήρια, με την εμπέδωση όρων ανταγωνισμού, με αύξηση της ερευνητικής παραγωγής, με σύνδεση με την αγορά εργασίας.**

Με τον τρόπο αυτό θα πετύχουμε τον διττό στόχο της ανόδου του εκπαιδευτικού επιπέδου στη χώρα μας αλλά και της επιτυχούς ανταπόκρισής του στις απαιτήσεις του ευρωπαϊκού και γενικότερα του διεθνούς εκπαιδευτικού περιβάλλοντος.

***Ο ΑΡΗΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ είναι βουλευτής Β' Αθηνών της Ν.Δ.**